

Pryč z EU – film, ze kterého mají elity vítr

Milan Vidlák

[Časopis Šifra](#)

20.května 2019

Po internetu se šíří tichou poštou „undergroundový“ film, ze kterého mají současné probruselské elity osypky. Zamýšlí se totiž nad bilancí našeho členství v Evropské unii a otevírá diskusi, která v Česku nikdy neproběhla, ačkoli měla. I proto snímek s „nebezpečným“ názvem „nezapadá do dramaturgických plánů“...

„Tento projekt je kompletně financován mimo zdroje EU. Díky Bohu!“ běží na obrazovce, která graficky připomíná pamětníkům dobře známý monoskop. Do toho hraje závěrečná věta Beethovenovy Deváté symfonie, známá i jako zhudebněná Schillerova báseň Óda na radost. A v posledních letech také neoficiální hymna Evropské unie. Tóny kontrabasu však naznačují, že spíš než na radost se v následujících třiapadesáti minutách bude brnkat na poněkud temnější struny. Ty, které je dnes moderní a žádoucí umlčovat, ignorovat, blokovat či alespoň hanět. Řeč je o filmu s výbušným názvem *Pryč z EU*, který jen pár týdnů po zveřejnění získává punc nebezpečného undergroundového dílka, jež budí v některých kruzích doslova paniku.

Dnešní disidenti neboli lidé kritičtí ke stávajícímu společenskému zřízení, kteří nesdílejí budovatelské nadšení z převládajícího liberálně-demokratického furiantství, jež není ani demokratické, ani liberální, se dělí na dvě hlavní skupiny. Ti první křičí jako o život, a protože mnohdy nemají žádnou záklopku, připomínají bulimiky, kterým je odpírána jejich pochoutka. A pak, jakmile dostanou příležitost a někdo je pustí na internet, splácají páté přes deváté a vypouštějí

do veřejného prostoru kromě rozumných argumentů či zamlčovaných faktů často úplné hovadiny, hoaxy, polopravdy, žlučovité výkřiky či na vodě postavené domněnky a senzace. Ti se pro dominantní názorový proud, který nám z televizních obrazovek, stránek novin a časopisů, ale i od tabule ve školách říká, co si máme myslet a jak je to správně, stali poměrně lehkým terčem.

A protože se v očích novodobých inkvizitorů snadno zesměšňují a znevěrohodňují, objevují se neustále na špici seznamů obskurních projektů typu Evropské hodnoty nebo v člancích médií hlavního proudu, která svou energii místo na kvalitní informování soustředí na očerňování a zesměšňování oponentů, kteří nadržují slepě ústa a krok.

Představitelé této části informačního spektra, kam může patřit zuřivý bloger, vydavatel alternativního magazínu plného přejetých článků s tunou hrubek, důchodce přeposílající maily s pochybným obsahem nebo výstřední osoba s pestrou minulostí (co je to tady za hnusnou máničku!), jsou proto ostatním předkládáni jako blázni a podivínové, kteří hlásají bludy a zaslouží si minimálně opovržení, vyobcování ze „slušné“ společnosti či blokaci na sociálních sítích. A to aniž by se vůbec připustila diskuse a řešila podstata toho, co se – často možná neobratně – snaží vyjádřit a jestli náhodou v lecčems nemají pravdu. Vždy se něco vypíchne a to se omílá stále dokola. Jako kdyby se v 70. letech starý komunista posmíval tvůrcům samizdatového věstníku, že nemají ve svém plátku barevné fotky ani křídový papír a Svět socialismu vypadá mnohem, ale mnohem líp..

Cílem této manipulační techniky je jediné – aby lidé, kteří mají potenciál zastávat podobné názory a naslouchat, téma již dále neřešili a spokojili se s odpovědí, že je to tak, jak to je, a jinak to být nemůže, protože s Bruslem (dříve s Moskvou) na věčné časy a nikdy jinak. Kdo by byl snad na pochybách, nechť se „podívá na ty magory, kteří to hlásají; to přece musí být nějaká blbost“.

Pak je tady ještě ale i jiná skupina. Lidé, kteří dokážou dobře argumentovat, jsou sečtělí, mají přehled, zkušenosti a vystupování, znají míru a jsou zkrátka docela „normální“. „Provinili“ se jen tím, že si myslí něco jiného. Nebo prostě jen myslí. Pokud bychom k nim počítali i osoby, které se bojí svůj názor na veřejnosti projevit kvůli obavám ze ztráty zaměstnání, z posměchu či kritiky známých i neznámých, že mají na něco jiný názor, tvoří velmi pestrou a početnou část obyvatelstva. Patří mezi ně třeba doktoři, učitelé nebo podnikatelé, kteří vědí, že císař je nahý, ale navenek velebí jeho krásné nové šaty či mlčí výhradně ze společenských a ekonomických důvodů – aby nebyli poškozeni například profesně a ostatní je nešikanovali. Ostatně taková hypotéka je mocná čarodějka.

Jak vyplývá z logiky věci, ze všech nejméně je těch, kteří dokážou samostatně myslet, argumentovat, hovořit neagresivní, srozumitelnou formou pro masy, a hlavně – nebojí se jít s kůží na trh a říct svůj názor veřejně. Ti jsou ale zároveň „nejnebezpečnější“.

Otázky a odpovědi

Pozorný divák si všimne hned v úvodní sekvenci filmu, že za projektem stojí Centrum nezávislosti ČR a František Matějka. Právě on mezi takové „rebely“ patří. Mluví spisovně, slušně, klidně, nekřičí, nenechá se vytočit a i poměrně komplikované věci dokáže přednést bez jediného zaškobrtnutí.

Tenhle chlapík se stal čtyřnásobným blogerem roku na serveru iDnes.cz a do širšího povědomí veřejnosti se zapsal také jako místopředseda Strany svobodných občanů a zakladatel hnutí Referendum o Evropské unii, které vzbudilo pozornost jednak tím, že nebylo jasné, kdo za takovou „provokací“ stojí, a posléze i skutečností, že se do sněmovních voleb před dvěma lety pustilo s návrhem ústavního zákona, který si dalo do názvu. Ve volbách sice hnutí získalo pouhých 0,08 % hlasů, ale téma se dostalo díky názvu hnutí do všech médií – právě proto,

že zpočátku ostatní politické strany netušily, odkud vítr fouká, byly nuceny zaujmout „preventivně“ nějaké stanovisko.

Za největší úspěch této iniciativy považuje František Matějka skutečnost, že byl referendu o Evropské unii věnován celý díl českotelevizního pořadu Otázky Václava Moravce, čímž byla de facto otevřena řádná debata o tématu, kterému se politické elity v Česku, ale i v celé Evropě vyhýbají jako muslim vepřovému. Svě hnutí loni pan Matějka transformoval na Stranu nezávislosti České republiky, ale hlavní téma nezměnil – naopak.

Dokument Pryč z EU natočil bývalý moderátor televize Nova Stanislav Brunclík, kterého si mnoho diváků pamatuje coby sympatického průvodce publicistickým pořadem Střepiny na televizi Nova. Jeho profesionální zkušenost je na filmu dost znát, ze všeho nejzajímavější je ale odvaha, že se do toho vzhledem k napjaté situaci ve společnosti vůbec pustil.

Každý, kdo dnes nečurá stejným směrem jako proslulý bruselský chlapeček, to mezi hlavním proudem kolegů nemá vůbec lehké, a to v žádném oboru. Když ale František Matějka Stanislava Brunclíka oslovil, ten po chvíli rozmýšlení řekl: „Já ten film natočím, mně je to jedno.“ Ve skutečnosti to řekl ještě trochu jadrněji...

A nemaže se s tím ani ve filmu: kultivovaně, klidně a srozumitelně míří přímo na komoru. „Klademe si otázky. Otázky nás formují. A samozřejmě odpovědi. Zdá se mi, že v dnešní informační době dostáváme spousty odpovědí, ale tak nějak bez otázek. Dostáváme odpovědi ,je to tak a tak‘ a ,tak je to správně‘. A hlavně už se dál neptejte. Lidé, kteří se ptají, jestli to tak opravdu je správně, místo odpovědí dostávají nálepky – extremistu, populistu nebo i nácek. V řadě případů jde přitom o lidi, kteří mají do extrému opravdu daleko. Pracují, dávají práci, tvoří hodnoty a kladou otázky. A chtějí na ně znát odpovědi. Pár takových lidí bych vám teď rád představil,“ začíná úvodním proslovem někdejší televizní

hvězda, čímž zahajuje pořádnou „kacířskou“ jízdu.

Taktika tvůrců je jasná. Žádné silné, emotivní a agresivní národovecko-konspirační řeči, které odradí každého umírněného skeptika, ale názory „obyčejných“ lidí. Kromě Františka Matějky ve filmu vystupuje Otto Černý, emigrant, signatář Charty 77, bývalý postkomunistický odbojář a vězeň, který seděl za zapálení sovětského tanku; Jakub Janda, spolumajitel výrobního podniku (nemá nic společného ani s šéfem politické neziskovky Evropské hodnoty, ani s bývalým skokanem na lyžích a poslancem za ODS); Vendula Dosedlová, maminka na mateřské dovolené; Benjamin Kuras, spisovatel, který žil dlouho ve Velké Británii a pracoval jako redaktor BBC; a herec a hudebník Martin Simandl, příznivec svobody. No řekněte, kdo by proti takovému vzorku společnosti mohl chtít protestovat? Úplně normální lidé. Jen nemají rádi EU. Ovšem právě to je dnes zdá se největší hřích.

Výbornou strategii ale zvolila i druhá strana. Pokud by byl film špatný, ukřičený a v kvalitě odpovídající produkci některých alternativních médií, která jsou často stejně agresivní a demagogická jako mainstream, jež kritizují, už by ho asi cupovali v Newsroomu na ČT a propírali ze všech stran ve snaze o znemožnění. Jelikož je ale umírněný, média raději mlčí a předstírají, že neexistuje. A tak se – kromě třeba zmínky na hojně navštěvovaných Parlamentních listech – zatím šíří mezi lidmi spontánně, na doporučení a v undergroundu. I tak už jej prozatím na internetu vidělo zhruba 300 000 lidí. Na druhou stranu, i přívlástek undergroundového či „zakázaného“ díla filmu může rovněž dost prospět.

Malý a velký národ

„Národ, ať je malý nebo velký, nesmí nikdy ztratit svou původnost, jinak by přestal být národem,“ pronesl Jan Werich

v roce 1968, pouhé tři týdny před vpádem sovětských vojsk do Československa. Jako kdyby něco tušil. Právě tímto výrokem, který vyslovil původně Jan Masaryk, začíná i film Pryč z EU. Bez ohledu na to, že nic takového jako před 50 lety s největšípravděpodobností nehrozí. Dnes se státy zabírají mnohem jemnější formou.

Celé Masarykovo vyjádření bylo ještě mnohem zajímavější a nadčasovější: „S tátou (Tomáš Garrigue Masaryk) jsme často mluvili o malých národech. Já byl ovšem skeptik ve famílii. Starý pán nikdy nepřestal věřit, že mrňouskové mají na světě zrovna tak své poslání, jako ti velcí. A když někdo zahodil flintu do žita jenom proto, že se narodil jako Čech nebo Slovák, ne jako Rus nebo Američan, táta se vždycky rozčílil. Takovým lidem říkal vul. On rozlišoval mezi vůl s kroužkem a vul bez kroužku. Ti bez kroužku byli podle něj nebezpečnější. Ale v jedné věci jsme se neshodli. On věřil, že malé národy, třeba jako my Češi, by měly být mosty mezi těmi velkými. Mně se tahle myšlenka nikdy moc nezamlouvala. Po mostech se šlape. Ale v tom jsem souhlasil se starým pánem, že člověk může být zrovna tak hrdý na to, že se narodil v Praze anebo v Bratislavě, stejně jako kdyby se byl narodil v Moskvě nebo Washingtonu.

A taky jsem souhlasil s tím, že máme ve světě na trh nosit výsledky našeho politického myšlení a vyložit je pěkně vedle zboží z Washingtonu. Z Paříže, z Londýna, z Moskvy, a že se sice mrňouskové mohou moc věcem naučit od těch velkých, ale taky je můžou lecčemu naučit. No to se ví, že se máme učit od těch velkých, ale ne se po nich opičit a papouškovat.

Národ, ať je malý anebo velký, nesmí nikdy ztratit svou původnost. Jinak by přestal být národem. S Karlem Čapkem jsme si taky mockrát povídali o malých národech a o těch velkých velikých básnících a veliký zahradník před Hospodinem. Karel Čapek. Jednou, když jsme zase takhle mluvili, von povídá: „Podívej se tamhle na ten strom. Jsou na něm veliké větve a malé větve. A ty velké podpírají ty malé. A jde z nich míza

do těch malých. A neberou těm malým větvím mízu. Takhle by se měly chovat velmoci k malým národům,' povídal ještě Čapek.“

Komentář: [Reforma Evropské unie není možná](#)

Sexuální predátoři na internetu – dokumentární film ‘V síti’

Jiří Kubík

[SeznamZpravy.cz](#)

14.května

Ukázka z jejich připravovaného filmu vyvolala pozdvižení. Řada rodičů v reakcích psala, že netušila, že i jejich děti by se mohly stát oběťmi sexuálního zneužívání na internetu. Dokumentaristka Barbora Chalupová popsala, jak rafinovanou taktiku sexuální predátoři používají, i to, že při osobním setkání údajně dvanáctileté dívce muž s partnerkou nabízeli společný sex.

Tři dospělé ženy s mladistvou vizáží se na internetu vydávaly za dvanáctileté dívky. A při chatu na sociální sítích tak nalákaly desítky mužů, kteří jim začali posílat snímky svých genitálií nebo před nimi prostřednictvím webkamery masturbovali. K tomu samému vyzývali i dívky, které se na ně dívaly. Tak představuje vznikající film V síti ukázka dokumentaristů Barbory Chalupové a Víta Klusáka.

„Během deseti dnů v natáčecím ateliéru se ozvalo dva a půl tisíce mužů. Rozhovorů po Skypu proběhly stovky, na osobní setkání jich přišlo něco přes dvacet,“ popisuje Chalupová ve Výzvě, jak probíhala komunikace.

Překvapilo ji, jak málo muži, kteří s dívkami navázali komunikaci, skrývali svou skutečnou identitu. Jejich tváře filmaři na záběrech rozostřili, aby nedošlo k „veřejnému lynči“, ale ponechali jim skutečné hlasy. Podle Chalupové jim je od dvaceti let až do důchodového věku.

„Jsou to i otcové od rodin. Před natáčením jsem předpokládala, že budou mít falešný profil (na sociálních sítích), že tam budou mít fotku patnáctiletého kluka. Ale většina těch mužů tam má své skutečné fotografie a občas i jména. Mají tam fotografie svých rodin. Překvapilo mě, jak málo se bojí a mají pocit, že se jim nic nestane, že si myslí, že je to jen hra na internetu,“ říká Chalupová.

Etický kodex

Tito muži podle ní využívají, že si dvanáctileté dívky neuvědomují hodnotu svého těla a nechápou, co znamená, když někomu pošlou své obnažené fotky.

Žádná ze tří dospělých hereček se pro natáčení dokumentu nesvlékla. Přesto filmaři použili několik aktů, na kterých fotografie modelek s pomocí fotomontáže spojili s tvářemi hereček.

„Měli jsme už při psaní scénáře kodex, že nesmějí nikoho vyzývat, koketovat, že to nesmějí být lolitky, které by někoho lákaly do pastí. Měly být veskrze pasivní. Pokud to přesáhlo nějakou mez, tak Skype vypnuly,“ vysvětluje Chalupová.

Během natáčení došlo i k několika momentům, které filmaři nečekali: „Ta mez přišla, když nám začali posílat dětskou

pornografii, zoofilní pornografii. To byly chvíle, kdy i já jsem odvracela zrak a nedokázala jsem s tím nějak naložit.“

Na internetu bez skrupulí

Při osobních setkáních se ale podle Chalupové tito muži chovali výrazně jinak než ve virtuálním prostoru. Na sociálních sítích byli manipulativní, agresivní.

„Při osobním kontaktu komunikují úplně jinak, jsou to jiné bytosti. Ale asi nejhorší schůzka byla, když přijel pár, muž a žena, a chtěli si tu naši dívku odvézt do svého města, kde by dali trojku. My byli schovaní za skrytými kamerami, byli u toho naši bodyguardi a celá ta kavárna, kde jsme natáčeli, byla vyhrazená pro nás. Ta žena si musela uvědomovat psychosociální vývoj dvanáctileté dívky a vlastně to ignorovala. Sama se do toho zapojila, to mě překvapilo,“ říká Chalupová.

Snímek V síti by měl mít premiéru letos na podzim. Duo Klusák-Chalupová spustilo [crowdfundingovou kampaň](#), ve které chtěli získat 850 tisíc korun potřebných na dokončení filmu. Podpora lidí ale byla tak velká, že cílovou částku už výrazně překonali. A po premiéře chtějí také rozjet osvětovou kampaň na školách.

Jakou taktiku sexuální predátoři používají, aby z mladých dívek vylákali obnažené fotky? Jak při natáčení probíhala spolupráce s psychology a sexuology? A proč některé z hereček potřebovaly psychologickou pomoc?

Podívejte se na celý rozhovor s Barborou Chalupovou v úvodním videu. [[odkaz v hlavičce článku, pozn.redakce](#)]

Komentář:

[Marek Herman: Vypadá to, že se svět zbláznil](#)

[Expertka na umělou inteligenci: Lidé nechápou, co se děje](#)